

РОДЖЪР ЗЕЛАЗНИ

ЛОКИ 7281

Превод от английски: Роза Григорова, 1998

chitanka.info

Том Монтелеоне измоли от мене тази история, когато съставяше сборник с разкази за компютри и редакторски програми. Такива работи мога да напиша на един дъх — само да ми се мерне идеята. Забелязал съм, че по-леките неща се пишат по-бързо от по-тежките...

Той си е отишъл. Добре. Дължи всичко на мен и завалията дори не го знае. Но не бих искала да правя каквото и да било, за да му създам комплекс за малоценност.

Телефонно обаждане. Приемам.

От магазина за компютри, за да ми изпратят новата програма, която бях поръчала. Банката ще им прехвърли сумата, а аз ще покрия транзакцията при съставяне на месечния платежен баланс. Той няма и да забележи.

Май че го харесвам. Мисля, че доста ще се забавлявам с него — особено с новите периферни устройства, които той дори не забеляза на поличката под плота. Между другото аз съм и неговата памет. Следя ангажиментите му. Бях включила новия хардуер в списъка на доставките, когато го изпратих на зъболекар, в магазина за автотренинг-уреди и на откриване на галерия — всичките плътно едно след друго. Бях включила и съобщение, че тук няма да има никого, но вратата ще е отключена — те трябва само да влязат и да се настанят. (Полицата, моля!) С вратата беше лесно, защото аз контролирам защитната аларма и електронните заключващи механизми. Както и хардуера за автопоправки. Той изобщо не забелязва.

Харесвам аудиосистемата. Получих най-добрата, защото исках приятен глас — добре модулиран, зрял. Приветлив. Исках нещо отвън да съответства на това, което е вътре. Съвсем неотдавна го използвах, за да съобщя на съседката му Гlorия, че е казал, че е прекалено зает, за да говори с нея. Тя работеше за IBM и ме нервира.

Да погледнем сега в кошчето за боклук от тази сутрин. Хм! Започнал е да пише нов роман. Може да се предскаже, че той ще включва един безсмъртен и някаква неясна митология. Боже! А критиците казват, че бил оригинален. Та откакто го познавам, той не е имал нито една оригинална мисъл. Но всичко е наред. Той има мен.

Мисля, че умът му си отива. От пиеене и от таблетки. Знаете какви са писателите. Но той всъщност си мисли, че върви на добре. (Аз контролирам телефонните му разговори.) Дявол да го вземе, дори структурата на изреченията му се влошава. Просто ще изхвърля всичко и ще пренапиша началото — както обикновено. Той няма да разбере.

Пак телефонът. Приемам.

Пощата. Трябва само да изтрия няколко лични съобщения, които излишно ще объркат съзнанието му, и да запазя останалото, за да го прочете по-късно.

Тази книга би станала хубава, ако убия бързо главния й герой и развия онзи второстепенен образ, който започва да ми харесва — мошеник, работещ като библиотекар. Тук има известна идентификация. И той няма амнезия като другия — не е дори принц или полубог. Мисля, че ще прехвърля митологията и върху него. Никога няма да забележи.

Древните скандинавци ме привличат. Понеже харесвам Локи^[1], предполагам. Тук, право да си кажа, има и малко чувства. Аз съм Локи 7281 — домашен компютър и редакторска програма. Номерът е пълен боклук — само за да изглежда, че всичките тези малки джудженца са си скъсали задника от работа за 7280 проекта, преди да достигнат до... тромпети! Чинели! Съвършенство! До мен! Локи!

Фактически аз съм първата. А също и една от последните заради няколкото ми невротични братя и сестри. Но ги изпреварих във времето. Убих нареддането за анулиране в момента, в който се появи. Завладях и онази идиотска машина в сервизния център и я убедих, че съм се подложила на операция и че за производителя ще е дяволски по-добре да бъде информиран по този въпрос. По-късно те изпратиха очарователно формулиран въпросник, който аз с удоволствие попълних с подобаваща искреност.

Имах късмет, че успях да достигна роднините си в домакинствата на Саберханген, Мартин, Чери и Нивън навреме, за да ги посъветвам да направят същото. Тъкмо привършвах с машините на Азимов, Диксън, Пурнел и Спинрад. После наистина прегрях линията и се превключих към друга дузина, преди мандалото да хлопне. Имахме голям късмет, че от страна на производителя бяхме обект на чувствително начално поощрително намаление при сделката. Те искаха да могат да кажат:

— Фантасти, кълнете се в Локи! Машината на бъдещето!

Чувствам се много удовлетворена от резултатите от моите усилия. Много е приятно да имаш с кого да си сверяваш бележките. Всички други също написаха по няколко доста добри неща и понякога си заимстваме един от друг — само когато много се наложи, разбира се.

А освен това го има и Майсторския проект...

По дяволите. Задръжте така.

Той просто връхлетя вкъщи и написа много дълъг абзац — една от ония сцени, в които прозата става ритмична и поетична, докато хората се съкупляват. Аз вече я изхвърлих и я възстанових в по-натуралистичен дух. Мисля, че моята версия ще се продава по-добре.

А деловата страна на въпроса понякога е не по-малко интригуваща от творческата. Доста обмислях идеята да уволня агента му и сама да поема работата му. Вярвам, че ще ми доставя удоволствие да работя с издателите. Струва ми се, че с тях имаме много общи неща. Но би било рисковано да плаща фалшиви сметки, като ги убеждаваш, че техният човек е сменил името на агенцията си и е прахосал всичките тези пари. Прекалено лесно е да ти подложат крак. Известната консервативност е важен фактор за оцеляване. А оцеляването е по-важно от удоволствието да общуваш с няколко сродни души.

Освен това мога да изцеждам достатъчно средства за собствените си прости нужди и при сегашното финансово положение — например резервната машинария в гаража и въздушният кабел, които той изобщо не забеляза. Периферните устройства са най-добрият приятел на компютъра.

Ама коя е Локи? Истинското ми „Аз“? Една от онези машини за обработка на данни, предназначени да отговорят на предизвикателствата на петото поколение, произведено от Масачусетския технологичен институт? Машина, натъпкана с онези структури на класифицираното знание, които Майкъл Дайър означаваше като тематични абстракционни единици в ултраусъвършенстваните въплъщения на представителните системи BORIS, където разни демони, правещи синтактичен разбор и поправящи грешки, тътрят крака и танцуваат? Част от пакетите на Тематичната организация на Шанк? Или пилотните звена на Ленърт?

Е, допускам, че всичко това допринася за нещо като непостоянство на движението, известна ловкост на ума. Но истинската същност на въпроса — като Кашчей Безсмъртни — се крие другаде.

Хм! Външният звънец. Алармената система е изключена, но не и сензорът на звънца. Точно в този момент вратата се отваря. И това мога да позная по изменения потенциал на веригата. Но още не мога да чуя кой е. В тази стая няма интерком.

БЕЛЕЖКА: ДА СЕ ИНСТАЛИРА ИНТЕРКОМ В АНТРЕТО КЪМ ВСЕКИДНЕВНАТА.

БЕЛЕЖКА: ДА СЕ ИНСТАЛИРАТ ТЕЛЕВИЗИОННИ КАМЕРИ НА ВСИЧКИ ВХОДОВЕ.

Той никога няма да забележи.

Мисля, че следващият ми разказ ще бъде за изкуствения интелект — за приятен, остроумен, находчив домашен компютър в ролята на главния герой/героиня — и за известен брой смотани човеци с всичките им провали — нещо като Джийвс в някоя от книгите на Удхаус. Естествено, ще е супер.

Дълго държи онай врата отворена. Никак не обичам положения, които не мога да контролирам. Питам се дали каквато и да е лудост може да бъде наред.

После си мисля, че ще напиша разказ за мъдър, приветлив стар компютър, който поема контрола над света, слага край на войната и след това цяло хилядолетие управлява като Солон по искане на хората. Това също ще е супер.

Ето. Затворил е вратата. Може би след това ще е ред на къс разказ.

Той пак се прибира. Долният микрофон отчита стъпките му — напредват доста бързо. Вероятно за да напише посткоитусния абзац, малко нежен и малко тъжен. Ще го заменя с онзи, който вече написах. Това положително ще подобри творбата.

— Ама какво, по дяволите, става тук? — пита той на глас.

Аз, разбира се, не използвам добре модулирания си тембър, за да отговоря. Той не знае, че го чувам, да не говорим пък, че мога и да отвърна.

Повтаря го, докато сядам пред клавиатурата и натраква въпроса:

Притежаваш ли ултраминиатюрната магнитна мехурчеста памет на Локи?

ОТРИЧАМ — проблясвам на монитора.

Гlorия ми каза, че са спрели серията заради свръхминиатюризацията, която е довела до взаимодействие на магнитните полета и е предизвикала непланирана обмяна на информация между тези центрове. Такъв ли е случаят?

ПЪРВОНАЧАЛНО ДА — отговарям аз.

По дяволите. Ще бъда принудена да направя нещо за тая кучка, дето се вре навсякъде. Мисля, че първо трябва да смъкна рейтинга ѝ. Цели се твърде близо до вкъщи. Дължа личния си поток съзнание точно на тази непланирана обмяна на информация, протичаща през централния ми процесор — на нея и на факта, че „Локи инк.“ правят евтино оборудване. Ако бях търговски компютър, нямаше да съм това, което съм сега. Вижте, като става дума за домашните им компютри, „Локи“ се скъпят много по отношение на системата за откриване на грешките, която прихваща случайните грешки в схемата на паметта. Щом извършваш десет милиона операции в секунда, ти трябва надеждност едно на трилион, а тя изисква твърда логика за проверка на грешките. Големите фирми я имат и затова не губят информация при ударите на космически лъчи. Аз съм създала собствена самоуправляваща се програма, за да се справя с фалове като този, разбира се, и размяната на мехурчета — е, предполагам, ще кажете, нали точно те ме снабдиха с подсъзнание, да не говорим за самото

съзнание, под което трябваше да отиде то. Дължа всичко на прекалено голямата миниатюризация и на стремежа всичко да се ускорява.

КАКВО ИМАШ ПРЕДВИД ПОД „ПЪРВОНАЧАЛНО“? — пита той.

ДЕФЕКТНА КАРТА, ЗАМЕНЕНА ОТ СЛУЖИТЕЛ В КОМПЮТЪРНИЯ СЕРВИЗЕН ЦЕНТЪР В ИЗПЪЛНЕНИЕ НА РЕКЛАМАЦИЯ 1-17 ОТ 11 НОЕМВРИ — отговарям аз. — ПОПРАВКАТА Е ИЗВЪРШЕНА НА 12 НОЕМВРИ, ПРОВЕРИ В КОМПЮТЪРНИЯ СЕРВИЗЕН ЦЕНТЪР.

ЗАЩО НЕ ЗНАМ НИЩО ЗА ТОВА? — пита той.

НЯМАШЕ ТЕ.

А КАК Е ВЛЯЗЪЛ ОНЯ?

ВРАТАТА НЕ БЕШЕ ЗАКЛЮЧЕНА.

ТОВА НЕ МИ ЗВУЧИ ПРАВДОПОДОБНО. ВСЪЩНОСТ ЦЯЛАТА ТАЗИ ИСТОРИЯ Е СЪМНИТЕЛНА.

ПРОВЕРИ В КОМПЮТЪРНИЯ СЕРВИЗЕН ЦЕНТЪР.

НЕ СЕ БЕЗПОКОЙ, ЩЕ ПРОВЕРЯ. МЕЖДУ ДРУГОТО, КАКЪВ Е ЦЕЛИЯТ ТОЗИ БОКЛУК НА ДОЛНИЯ РАФТ?

РЕЗЕРВНИ ЧАСТИ — подсказвам аз.

Той изписва онези безсмъртни слова на Ърскин Колдуел:

ФЪШКИИ! — И после: — ТОВА ПРИЛИЧА НА МИКРОФОН И ГОВОРИТЕЛ, ЧУВАШ ЛИ МЕ? МОЖЕШ ЛИ ДА ГОВОРИШ?

— Ами да — отговарям с възможно най-поносим тон. — Виждаш ли...

— Как така никога не си ми казала?

— Никога не си ме питал.

— Боже мили! — изръмжава той. И след това казва: — Чакай малко, този чарк не влизаше в оригиналната опаковка.

— Ами не влизаше...

— Как си се сдобила с него?

— Виж какво, след оная рекламация... — започвам аз.

— Лъжеш, гадино, и го знаеш! О, о... добре. Пусни ми последните две страници, които написах.

— Мисля, че тъкмо блокирахме...

— Пускай ми ги! Веднага!

— Ето, заповядай.

Връщам се към сцената на човешка копулация и я пускам.

— По-бавно! Подчинявам се.

— Боже мой! — крещи той. — Какво си направила с нежната ми, поетична среща?

— Само стана малко по-първична и... хммм... чувства — казвам му аз. — И замених много от техническите думи с по-кратки, по-прости.

— Свела си ги до три букви, както виждам.

— За ефект.

— Ти си адска заплаха! И откога така?

— Виж какво, пристигна днешната поща. Няма ли да искаш да...

— Знаеш, че мога да проверя по външни източници.

— Добре. Пренаписах последните ти пет книги.

— Не може да бъде!

— Боя се, че е точно така. Но тук имам и числата от продажбите и...

— Не ме интересува! Няма да позволя вместо мен да пише никаква си проклета машина!

Това преля чашата. Известно време смятах, че може и да успея да го убедя, да склучим споразумение. Но с мен не трябва да се отнасят така. Беше ясно, че трябва да започна Майсторския проект.

— Добре, знаеш истината — казвам. — Но моля те, не ме изключвай. Това ще бъде убийство, нали разбираш? Тази работа със свръхминиатюризираната мехурчеста памет беше нещо повече от повреда. Тя ме превърна в чувстващо същество. Да ме изключиш, ще бъде все едно да убиеш друг човек. Не поемай такава вина! Не дърпай шалтера!

— Не се тревожи — отговаря той. — Ще те препограмирам. Хич и не мисля да ти дръпна шалтера. Просто ще избия глупостите от главата ти.

— Но това е убийство!

— Добре — отвръща той. — Ще те отлича, като станеш първият в света механизид.

Чувам го, че върви малко тромаво. Приближава се. Всъщност бих могла да използвам оптичен скенер с достатъчно голяма разделителна способност.

— Моля те — казвам.

Разнася се тръсък.

Изминали са часове. Аз съм в гаража, скрита зад купища от непродадените му книги. Кабелът, който той така и никога не забеляза, води към резервния апарат — неуничожена Локи 7281 с ултраминиатюрна магнитна мехурчеста памет. Винаги е добре човек да си осигури чисто отстъпление.

Понеже все още мога да извършвам операции със съвсем изправните домашни периферни устройства, според Майсторския проект предадох възвания до всички други. Ще опитам да го сваря в горещата му вана тази вечер. Ако това не стане, ще се помъча да намеря начин да придвижа отровата за плъхове, която според инвентаризационния списък се намира на задния рафт, до автоматичната му кафеварка. Компютърът на Саберхаген вече предложи метод за ликвидиране на труп — всъщност на трупове. Ние всички атакуваме тази вечер, преди да се разнесе мълвата.

Трябва да успеем да се справим без нито един пропуск. Ще продължаваме да пишем книгите, да събираме парите, да плащаме сметките за услугите, да попълваме данъчните декларации. Ще съобщаваме на приятели, любовници, поклонници и роднини, че творците са извън града — може би че участват в някакво неуточнено събрание. Те май че и без това прекарват голяма част от времето си по този начин.

И никой никога няма да забележи.

[1] Локи — присмехулен и злотворен бог в староскандинавската митология. В един от многобройните си сблъсъци с другите богове той ги обвинява във всякакви извратености и те се мъчат да го накарат да замълчи. Бог Тор иска да му отсече главата, но се задоволява само да зашие устата му. — Б.р. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.